

met opgave der doodsoorzaak vóór dat de uitkeering heeft plaats gehad", zooals collega KROL mededeelt, maar daarin wordt gesproken, *dat het voor de levensverzekeringmaatschappijen gewenscht is*, dat de verklaring enz..

Voor de geneesheeren nu, die geen verklaring willen geven, vóór dat de uitkeering heeft plaats gehad, is conclusie C van toepassing, de eenige conclusie, waarin sprake is van den geneeskundigen adviseur, en op deze conclusie berustte mijn inleidende alinea. In deze conclusie C spreekt de Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst de wenschelijkheid uit, dat een verklaring van overlijden met opgave der doodsoorzaak *na* de uitkeering in geen geval geweigerd worde aan den geneeskundigen adviseur, mits deze zich verbindt met inachtneming van het geneeskundig ambtsgeheim deze verklaring *uitsluitend* te doen dienen ten behoeve der statistiek.

Nu blijkt uit de mededeeling van collega KROL en ook uit mijn ervaring, dat reeds vóór de uitkeering, *directie en geneeskundige adviseur* zich de noodige gegevens trachten te verschaffen, de een via de rechtverkrijgenden, de andere via den geneesheer, die den overledene heeft behandeld. Hij noemt den laatsten weg *een collegialen*. De dienst, die hem bewezen wordt, is echter geen collegiale, maar een ten behoeve en mischien ten bate van zijn maatschappij.

Dat informeerden van den geneeskundigen adviseur bij den geneesheer, reeds vóór dat de uitkeering heeft plaats gehad, is m. i. niet in overeenstemming met den geest van het getroffen compromis. Hij treedt eerst op, als de directie niet is kunnen slagen en de uitkeering heeft plaats gehad, en dan is de mededeeling van de doodsoorzaak alleen nog maar van belang voor de statistiek.

's-Gravenhage, 20 Maart 1920.

L. NAVIS H.ZN.

KREOSOOT EN GRIEP.

Wat wil collega FREDERIKSE eigenlijk van mij? (Zie *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.*, n°. 10). Zie hier de nuchtere feiten. Ik lees verleden jaar in een Engelsch tijdschrift een stukje van iemand, die met een kreosootdrank buitengewoon goede uitkomsten had bij griep en longontsteking (de bewuste patiënt, die dood was gegaan, was dan ook niet, zooals collega FREDERIKSE meent begrepen te hebben, van mij, maar van den Engelschen schrijver). Ik vermeld dit, zonder commentaar, in het *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.* en houd het in mijn gedachten voor een mogelijk komende griep-epidemie. De epidemie komt. Ik geef het middel in al mijn gevallen met koorts en hoesten. Geen enkele sterft. Dit zegt niets, omdat het aantal behandelden klein was. Er komt weer een griep-epidemie (de thans afnemende). Ik geef weer in alle gevallen de kreosootdrank. Weer geen doden, thans bij een grooter aantal zieken van mij zelf, benevens een groot aantal van een zieken collega. Dit zegt weer bijna niets; alleen ik voel mij gedrongen anderen dit feit mede te deelen, ter navolging. Zoodoende kwam in het *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.*, n°. 9 een stukje van mij voor, *zonder eepige pretentie*, in aansluiting aan een mededeeling van collega H. B. L. VOS. En nu wil collega FREDERIKSE beweren, dat ik „nog nooit een patiënt aan influenza of longontsteking heb verloren". En dat ik deze ervaring hem en anderen „zoo veel jaren lang onthield"! Hij is lichtelijk abuis, want de heele ervaring dateert van begin 1919 en is dus nauwelijks één jaar oud, en *in dien tijd* heb ik geen patiënt aan griep of longontsteking verloren en juist daarom heb ik hem deze ervaring niet onthouden.

Amsterdam, 13 Maart 1920.

B. PREMSELA.

DE PROTEINE-THERAPIE.

Collega INDEMANS miste, naar hij 20 Maart in dit *Tijdschrift* mededeelde, in mijn artikel over proteïne-therapie de onderzoekingen van BLONDEL. INDEMANS zelf heeft, zoowel in zijn oorspronkelijke publicatie als in zijn ingezonden stukje, opgemerkt, dat BLONDEL „melkwei inspuit, die *soms sporen eiwit*, doch vooral *melkfermenten oxydasen*) bevatte". De inspuitingen van BLONDEL behooren dus niet tot de proteïne-